

Woningstichting Rochdale
T.a.v. [REDACTED]
[REDACTED]

VERZONDEN 01 AUG. 2023

Zaaknummer : OMG-004195/DMS408837
Behandelaar : [REDACTED]
Betreft : Wnb aanvraag ontheffing ruimtelijke ingrepen
Locatie : Vlasleeuwenbek 1 t/m 61 oneven in Purmerend, Purmerend

Geachte [REDACTED],

Op 17 januari 2023 hebben wij uw aanvraag voor een ontheffing als bedoeld in artikel 3.3 en 3.8 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. Op 1 januari 2023 heeft u op ons verzoek om informatie aanvullende gegevens toegezonden. De aanvraag heeft betrekking op de renovatie en verduurzaming van 31 woningen op de locaties Vlasleeuwenbek 1 t/m 61 (oneven) en is bij initiatiefnemer bekend als complex 14001. Voor deze werkzaamheden wordt door de initiatiefnemer, woningstichting Rochdale, ontheffing gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in:

- artikel 3.1, lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus (*Passer domesticus*) en gierzwaluw (*Apus apus*).
- artikel 3.1, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk storen van exemplaren van de huismus (*Passer domesticus*).
- artikel 3.5, lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk verstoren van exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).
- artikel 3.5, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing is aangevraagd voor de periode van 1 september 2023 tot en met 15 maart 2025. De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer OMG-004195/DMS408837.

Besluit

Wij besluiten om op grond van artikel 3.3 van de Wnb en 3.8, lid 1 van de Wnb aan woningstichting Rochdale ontheffing te verlenen van:

- artikel 3.1, lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten en rustplaatsen van de huismus en gierzwaluw.
- artikel 3.5, lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk verstoren van exemplaren van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis.
- artikel 3.5, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van exemplaren van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis.

ten behoeve van de renovatie en verduurzaming van 31 woningen aan Vlasleeuwenbek 1 t/m 61 oneven in Purmerend te Purmerend.

Wij besluiten om op grond van artikel 3.3 van de Wnb aan woningstichting Rochdale geén ontheffing te verlenen van:

- artikel 3.1, lid 4 van de Wnb, voor het zover het betreft het opzettelijk storen van exemplaren van de huismus.

Weigering verstoring:

Op grond van artikel 3.1 lid 4 van de Wnb is het verboden de huismus opzettelijk te storen. Vervolgens bepaalt artikel 3.1 lid 5 van de Wnb dat het verbod bedoeld in het vierde lid niet van toepassing is indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoorten.

Op basis van de door u ingediende aanvraag en de daarbij behorende gegevens achten wij voldoende aangetoond dat de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de huismus. Dit betekent dat het verbod van artikel 3.1 lid 4 van de Wnb niet wordt overtreden. Om deze reden weigeren wij uw aanvraag voor een ontheffing voor het opzettelijk storen van de huismus.

Voorschriften en beperkingen

Aan dit besluit verbinden wij op grond van artikel 5.3, eerste, tweede en derde lid van de Wnb de navolgende voorschriften en beperkingen. Op grond van artikel 5.4, eerste en derde lid, Wnb kan de ontheffing worden ingetrokken als in strijd met de ontheffing of de voorschriften wordt gehandeld. Tevens is dan sprake van een economisch delict.

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. Onder werkzaamheden wordt verstaan alle handelingen die het projectgebied aantasten inclusief de voorbereidende werkzaamheden (inclusief asbestsanering), werkzaamheden die dienen tot het ongeschikt maken van leefgebied, mitigerende en compenserende activiteiten.
4. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met Omgevingsdienst Noord-Holland Noord indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen of werkzaamheden dan bedoeld in voorschriften 1 en 2 noodzakelijk zijn.
5. Indien de mitigerende/compenserende maatregelen niet worden toegepast zoals in dit besluit is weergegeven en/of als de ontheffinghouder voornemens is om de werkzaamheden of de planning van de werkzaamheden niet conform de aanvraag uit te voeren, dient contact opgenomen te worden met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.
6. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde ontheffing mag langs elektronische weg, leesbaar worden getoond.
8. De werkzaamheden en voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.

¹ Onder een ecologisch deskundige verstaan we een persoon die in een bepaalde situatie en voor specifieke soorten gevraagd wordt te adviseren en/of begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. Hij voldoet aan een of meer van deze punten:

- hij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
- hij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
- hij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- hij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV,

9. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te (laten) stellen waarin de in de ontheffing genoemde voorschriften zijn opgenomen. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden.

Meldingsplicht

10. De ontheffinghouder dient minimaal 5 werkdagen voorafgaand aan de werkzaamheden de start van de werkzaamheden te melden bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. De melding dient plaats te vinden via het digitale meldformulier 'Formulier start ruimtelijke ingreep' op de website van de OD NHN. Met de melding dient u ook het ecologisch werkprotocol mee te sturen.

Specifieke voorschriften huismus

11. Op de locaties zoals weergegeven in bijlage 3 bij dit besluit zijn vóór 1 april 2023 negen dubbele huismuskasten als tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen voor de huismus gerealiseerd.
12. De tijdelijke kasten dienen jaarlijks door een deskundige gecontroleerd te worden. Indien er gebreken zijn, dienen deze onderhouden of vervangen te worden. Hierbij dient voorkomen te worden dat soorten worden verwond of verstoord.
13. De verblijfplaatsen dienen maximaal vijf dagen voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden.
14. Het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen dient globaal te worden uitgevoerd tussen 1 oktober en 28 februari en als er geen vorst is, zodat dit plaatsvindt buiten de kwetsbare periode van de huismus, zijnde:
- broedperiode 1 maart tot en met 30 september;
 - periode van vorst²
- Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze periodes langer dan wel korter zijn. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige.
15. Het ongeschikt maken dient plaats te vinden door de dakpannen handmatig, in één richting, te verwijderen.
Het ongeschikt maken dient onder begeleiding van een deskundige plaats te vinden. Bij het ongeschikt maken dient voorkomen te worden dat de aangetroffen soorten zich elders in de planlocatie, binnen de invloed van de werkzaamheden, vestigen.
16. De tijdelijke verblijfplaatsen dienen minimaal drie maanden na realisatie van de permanente alternatieve verblijfplaatsen functioneel te blijven. De tijdelijke verblijfplaats mag niet verwijderd worden voordat door een deskundige is vastgesteld dat deze niet in gebruik is.
17. Op de locaties zoals weergegeven in bijlage 4 bij dit besluit dienen 18 permanente verblijfplaatsen in de vorm van inbouwkasten gerealiseerd te worden. Daarnaast dient vogelschroot weggelaten te worden of op minimaal de derde panlat of hoger te worden gerealiseerd.
18. De tijdelijke en permanente verblijfplaatsen voor de huismus dienen gerealiseerd te worden zoals opgenomen in het Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, Versie 2.1, februari 2023, van BII12. Zodoende dient er in de directe omgeving van de nieuwe nestplaats:
- Voldoende dekking te zijn in de vorm van hoog opgaand groen;
 - Voldoende geschikt voedsel en potentiële slaapplekken binnen 100 meter van de verblijfplaats beschikbaar te zijn;
 - Voldoende drinkwater behouden te blijven;
 - Voldoende mogelijkheid voor het nemen van stofbaden te zijn, door zandige plekken te behouden of realiseren.

NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied;

- hij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming.

² Er is sprake van een vorstperiode als vijf dagen achtereenvolgend de gemiddelde temperatuur (gemeten over een etmaal) beneden het vriespunt ligt.

gierzwaluw

19. De werkzaamheden op de locaties van de gierzwaluw verblijfplaatsen, zoals aangegeven in bijlage 2 bij dit besluit dienen uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Globaal loopt deze periode van 15 april tot en met 31 augustus. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige.
20. Voorafgaand aan de werkzaamheden maar buiten het broedseizoen worden de verblijfplaatsen van de gierzwaluw ongeschikt gemaakt door het handmatig, in één richting, verwijderen van de dakpannen.
21. In het eerstvolgende broedseizoen na de start van de werkzaamheden dienen de daken weer geschikt en beschikbaar te zijn voor de gierzwaluw. Hiervoor dient gripgaas aangebracht te zijn op de boeidelen onder de daknokken en dient onder de nokvorsten een opening van minimaal 3,5 cm te bestaan op de locaties zoals aangegeven in bijlage 4 bij dit besluit.
22. Op de locaties zoals weergegeven in bijlage 4 bij dit besluit dienen 35 permanente verblijfplaatsen in de vorm van gierzwaluw inbouwkasten gerealiseerd te worden.

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

23. Op de locaties zoals weergegeven in bijlage 3 bij dit besluit dienen 16 tijdelijke verblijfplaatsen voor de gewone en ruige dwergvleermuis in de vorm van vleermuiskasten te worden gerealiseerd. Deze zijn vóór 1 april 2023 gerealiseerd.
24. De tijdelijke kasten dienen jaarlijks door een deskundige gecontroleerd te worden. Indien er gebreken zijn, dienen deze onderhouden of vervangen te worden. Hierbij dient voorkomen te worden dat soorten worden verwond of verstoord.
25. Minimaal zeven dagen voorafgaand aan de werkzaamheden dienen de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis ongeschikt gemaakt te worden. Het ongeschikt maken dient te gebeuren tussen 15 oktober en 1 november of tussen 31 maart en 15 augustus, zodat dit buiten de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis:
 - paarperiode: 15 augustus tot en met 15 oktober;
 - winterrustperiode: 1 november tot en met 31 maart.

Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze periodes langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige.

26. De huidige verblijfplaatsen dienen ongeschikt gemaakt te worden met één of een combinatie van de onderstaande methodes:
 - a. met 'exclusion flaps' op iedere twee meter op de kopsekanten tussen de dakpannen en de muur, zoals weergegeven in bijlage 5 bij dit besluit;
 - b. creëren van tocht door het handmatig verwijderen van de dakpannen op de locaties waar voor 30 oktober gestart wordt met de werkzaamheden.Het ongeschikt maken dient in aanwezigheid van een deskundige plaats te vinden. Bij het ongeschikt maken dient voorkomen te worden dat de aangetroffen soorten zich elders in de planlocatie vestigen. Het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen dient alleen uitgevoerd te worden wanneer de avondtemperaturen voor een aantal dagen aaneengesloten minimaal 10°C zijn.
27. Op de locaties zoals weergegeven in bijlage 4 bij dit besluit dienen 16 permanente verblijfplaatsen in de vorm van inbouwkasten te worden gerealiseerd. Daarnaast wordt het dakvlak weer toegankelijk voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.
28. De tijdelijke verblijfplaatsen dienen te blijven hangen tot aan de gewenningsperiode voor de permanente verblijfplaatsen is voldaan. Zodoende dienen ze minimaal 6 maanden na realisatie van de werkzaamheden beschikbaar te blijven.
29. De tijdelijke en permanente verblijfplaatsen voor de gewone en ruige dwergvleermuis dienen gerealiseerd te worden zoals opgenomen in de kennisdocumenten 'Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, Versie 1.0, juli 2017, BIJ12' en Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*, versie 1.0, juli 2017, BIJ12. Zodoende dienen de verblijfplaatsen in ieder geval op drie meter hoogte, met een vrije aanvliegroute en vrije vliegruimte, vrij van predatoren, kunstlicht en verstoring gerealiseerd te worden.

Laatvlieger

30. De werkzaamheden op de locatie van de laatvlieger verblijfplaats dienen uitgevoerd te worden buiten de kwetsbare periode van de laatvlieger, zijnde:
- Voor een zomerverblijfplaats: maart- november
- Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze periodes langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige.
31. De verblijfplaats van de laatvlieger dient ongeschikt gemaakt te worden door het handmatig verwijderen van de dakpannen.
- Het ongeschikt maken dient in aanwezigheid van een deskundige plaats te vinden. Bij het ongeschikt maken dient voorkomen te worden dat de aangetroffen soorten zich elders, binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden, in de planlocatie vestigen. Het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen dient alleen uitgevoerd te worden wanneer de avondtemperaturen voor een aantal dagen aaneengesloten minimaal 10°C zijn.
32. Op de kopse kanten op de locaties zoals aangegeven in bijlage 6 bij dit besluit dienen onder de nokpannen planken gerealiseerd te worden.
33. Na afloop van de werkzaamheden dienen op de kopgevels binnen het plangebied, zoals weergegeven in bijlage 1 bij dit besluit, tussen de boeiplanken en de muur minimaal 3 cm ruimte beschikbaar te zijn om toegang te beiden tot het dakvlak voor de laatvlieger. Daarnaast dient gripgaas tegen de isolatieplaat aangebracht te worden zoals weergegeven in bijlage 6 bij dit besluit.

Controlerondes

34. Na het ongeschikt maken, maar vóór de uitvoering van de werkzaamheden, dient het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van huismus, gierzwaluw en vleermuizen. De controleronde dient plaats te vinden door een deskundige met behulp van een batdetector.
35. De controleronde dient plaats te vinden binnen het actieve seizoen van de vleermuizen, welke globaal loopt van april tot en met oktober. Afhankelijk van de temperatuur en de periode dient de controleronde in de ochtend of in de avond te worden uitgevoerd, zoals hieronder aangegeven:
- In de kraamperiode:	ochtend
- Buiten kraamperiode en ochtendtemperatuur <10° Celsius:	avond
- Buiten kraamperiode en ochtendtemperatuur >10° Celsius:	ochtend of avond
- De kraamperiode loopt globaal van 15 mei tot en met 15 juli. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze periodes langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van het moment van de controleronde dient door een deskundige te worden bepaald.
36. Van de controleronde(s) als genoemd in voorschriften 34 en 35 dient verslaglegging plaats te vinden. In deze rapportage dienen minimaal de volgende gegevens te worden opgenomen:
- Datum, tijdstip en locatie van controleronde(s);
 - Aantal waargenomen exemplaren per soort in en in de omgeving van het plangebied;
 - Namen van de betrokken deskundigen;
 - Klimatologische omstandigheden.
- De rapportage dient op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
37. Indien er ondanks de maatregelen zoals opgenomen in voorschrift 15, 20, 26 en 31 bij de controleronde nog beschermde soorten worden aangetroffen, dienen de werkzaamheden ten behoeve van het ongeschikt maken herhaald te worden. De werkzaamheden dienen uitgesteld te worden totdat uit de controleronde blijkt dat er geen soorten meer aanwezig zijn.
38. Maximaal twee dagen voorafgaande aan de werkzaamheden dienen de maatregelen welke genomen zijn ten behoeve van het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen gecontroleerd te worden. Indien de maatregelen niet meer functioneel zijn, kan de aanwezigheid van huismussen, gierzwaluwen of vleermuizen niet worden uitgesloten. Er dienen dan extra maatregelen genomen te worden om de gebouwen ongeschikt te maken en de controleronde in het actieve seizoen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis dient te worden herhaald. De werkzaamheden dienen uitgesteld te worden totdat uit de controleronde zoals beschreven in voorschrift 34 en 35 blijkt dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn.

Monitoring

39. Na afloop van de werkzaamheden dient monitoring plaats te vinden van de gerealiseerde maatregelen op 1, 3 en 5 jaar na realisatie.
40. De ontheffinghouder dient vóór 1 december van ieder monitoringsjaar de rapportage toe te sturen aan de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. Dit kan door de rapportage per e-mail te versturen aan postbus@odnhn.nl onder vermelding van het zaaknummer.

Geldigheid

De ontheffing geldt voor de periode van 1 september 2023 tot en met 15 maart 2025.

Inhoudsopgave

- A. Onderwerp aanvraag**
- B. Wettelijk kader**
- C. Inhoudelijke beoordeling aanvraag**
- D. Slotoverwegingen**
- E. Procedure en samenhangende besluiten**
- F. Kennisgeving**

A. Onderwerp aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de renovatie en verduurzaming van 31 woningen op de locaties Vlasleeuwenbek 1 t/m 61 (oneven) te Purmerend en is bij initiatiefnemer bekend als complex 14001.

De werkzaamheden betreffen onderhoud, energetische maatregelen en kwaliteitsverbetering van de woningen, waarbij daken en kruipruimtes worden geïsoleerd, naad- en kierafdichting plaatsvindt en nieuw glas wordt geplaatst. De verwarmingsketels en de meterkasten worden waar nodig vervangen en er wordt mechanische ventilatie aangebracht. De werkzaamheden met het grootste effect op de aanwezige soorten betreffen werkzaamheden aan het dak.

De planning is om de werkzaamheden uit te voeren in de periode september 2023 tot en met 15 maart 2024.

Binnen het projectgebied zijn aangetroffen:

- Negen nesten van de huismus. Deze bevinden zich onder de dakpannen aan de kopse kanten van vlasleeuwenbek 17, 19, 27, 41, 43, 47, 51 en 61 alleen op 47 twee nesten verder steeds één per adres.
- Zeven nesten van de gierwaluw. De nesten bevonden zich onder de dakpannen op de kopse kanten van de huisnummers 9, 19, 27, 41, 43 en 47. Bij nummer 47 gaat het om twee verblijven, de overige om één.
- Twee paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, in/op Vlasleeuwenbek 1 (onder dakpannen) en 19, exacte locaties niet vastgesteld.
- Twee paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis, in/op vlasleeuwenbek 27 (onder dakpan) en 29 (op de kopse kant, onder dakpan).
- Een zomerverblijfplaats van de laatvlieger, 1 individu uitvliegend waargenomen aan de kopse kant van vlasleeuwenbek 1, exacte dakpan onbekend.

Net buiten het plangebied zijn drie nesten van huismussen waargenomen en zowel een kraamverblijfplaats als een paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen.

Om negatieve effecten op de aanwezige soorten te voorkomen treft u maatregelen zoals beschreven in het 'activiteitenplan Vlasleeuwenbek te Purmerend' van 13 juni 2023. De maatregelen zien op het uitvoeren van de werkzaamheden buiten de meest kwetsbare periode voor de gierwaluw, het ongeschikt maken van verblijfplaatsen buiten de meest kwetsbare periodes voor vleermuizen, het realiseren van tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen (behalve voor de laatvlieger) en het behouden van aanwezige verblijfsmogelijkheden naast het realiseren van permanenten alternatieve verblijfplaatsen voor de aanwezige soorten.

Echter, ondanks alle maatregelen kunt u niet voorkomen dat verbodsbepalingen van de Wnb worden overtreden. Om die reden wordt voor bovenstaande werkzaamheden ontheffing gevraagd van de Wnb.

B. Wettelijk kader

Soorten van de Vogelrichtlijn

De huismus en gierzwaluw zijn beschermde vogelsoorten als bedoeld in artikel 1 van de Europese Vogelrichtlijn. De richtlijn ziet op de bescherming van individuele vogels, hun eieren, hun nesten en hun leefgebieden. Op grond van artikel 3.1 van de Wnb is het verboden van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn:

- opzettelijk te doden of te vangen (artikel 3.1, lid 1);
- opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen (artikel 3.1, lid 2);
- eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben (artikel 3.1, lid 3);
- opzettelijk te storen (artikel 3.1, lid 4).

Het verbod, bedoeld in artikel 3.1, vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Op grond van artikel 3.3 van de Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, dat er niet bij of krachtens enig ander artikel van deze wet vrijstelling is of kan worden verleend, de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort, en zij nodig is op grond van een in de wet genoemd belang. Te weten:

- in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
- in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
- ter bescherming van flora of fauna;
- voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
- om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en, voor zover het geen nestvlieders betreft, het grootbrengen van de jongen. In de context van artikel 3.1, tweede lid van de Wnb moet onder nest ook de inhoud en de functionele omgeving daarvan, voor zover het broedsucces van vogels daarvan afhankelijk is, worden begrepen. Daartoe zijn alle activiteiten begrepen die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Artikel 3.1, tweede lid van de Wnb is gedurende het broedseizoen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken en gebruiken hun nest niet als vaste rust- of verblijfplaats. Dergelijke nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen niet de bescherming van artikel 3.1, tweede lid van de Wnb.

Nesten van huismus, gierzwaluw vallen ook buiten het broedseizoen onder de definitie van 'vaste rust- of verblijfplaatsen' in artikel 3.1 lid 2 van de Wnb. Deze nesten zijn daarom, voor zover ze niet permanent verlaten zijn, jaar rond beschermd.

Soorten van de Habitatrichtlijn

De gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis zijn opgenomen in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Daarnaast zijn laatvlieger en ruige dwergvleermuis opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern. Op grond van artikel 3.5 van de Wnb is het onder meer verboden in het wild levende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn bijlage I bij het Verdrag van Bonn en bijlage II bij het Verdrag van Bern in hun natuurlijk verspreidingsgebied:

- opzettelijk te doden of te vangen (artikel 3.5, lid 1);
- opzettelijk te verstoren (artikel 3.5, lid 2);
- opzettelijk eieren te vernielen of te rapen (artikel 3.5, lid 3);
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen (artikel 3.5, lid 4).

Op grond van artikel 3.8 van de Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.5 of artikel 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, dat er niet bij of krachtens enig ander artikel van deze wet vrijstelling is of kan worden verleend, dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan, en zij nodig is op grond van een in de wet genoemd belang. Te weten:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Tot voortplantings- of rustplaatsen als bedoeld in artikel 3.5, lid 4 van de Wnb worden locaties gerekend waarin zich kraamkolonies, paarverblijven, overwinteringsplaatsen en verblijven van groepen mannetjes bevinden, afhankelijk van de soort. Essentiële migratie- en vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voortplantings- of rustplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau hieronder.

C. Inhoudelijke beoordeling aanvraag

Andere bevredigende oplossing

De werkzaamheden zijn locatie gebonden, het uitvoeren van de werkzaamheden op een andere locatie zal de woningen op deze locatie niet verbeteren.

Woonstichting Rochdale heeft op grond van de landelijke klimaatdoelstellingen en de eisen vanuit het rijk verplichtingen om haar woningbestand te verduurzamen tot gemiddeld energielabel B. Het huidige energielabel van de woningen is B of C. Wanneer de werkzaamheden niet worden uitgevoerd worden deze doelstellingen niet behaald. Het niet uitvoeren van de werkzaamheden is derhalve door u niet als een wenselijk alternatief beoordeeld.

De volledige sloop en nieuwbouw is niet noodzakelijk en zou tot vergelijkbare of grotere negatieve gevolgen leiden voor de aanwezige soorten. Derhalve is het alternatief sloop en nieuwbouw door u als niet wenselijk beoordeeld.

Voor het isoleren van de daken is gekozen voor het aanbrengen van isolatieplaten tussen de pannen en het houtbeschoot. Het van binnenuit isoleren is geen aanvaardbaar alternatief, het levert een (te) slecht resultaat op om de energetische doelstellingen voor dit cluster te behalen. De beoogde isolatiewaarde kan alleen worden bereikt met het aanbrengen van isolatieplaten zonder kieren of onderbrekingen. De isolatieplaatnaden moeten onderling afgetaped kunnen worden. Hierbij geldt dat hoe verder de isolatie naar buiten gebracht kan worden, hoe beter de isolatiewerking. Het aan de binnenkant aanbrengen van isolatie leidt tot meer naden en kieren door de aanwezige gordingen en balken. Ter plaatse van deze gordingen kan tevens geen isolatie aangebracht worden en vormen daarmee koudebruggen. Naden en kieren veroorzaken onevenredig veel warmteverliezen, iedere kier is een lekkage die uitstraalt over een groot oppervlak. Een bijkomend risico bij deze warmtelekkages is de mogelijke dauwpuntverschuiving, zelfs mogelijk verschuiving tot buiten de isolatie, wat vocht- en schimmelproblemen in de woningen gaat veroorzaken en opnieuw (verstorend) onderhoudswerk nodig zal maken. Dit maakt dat het aanbrengen van isolatieplaten tussen de pannen en het houtbeschoot de enige oplossing is om aan de energetische doelstellingen en technische eisen te voldoen. Het alternatief 'isoleren aan de binnenzijde' is daarom door u als ongunstig beoordeeld.

Als alternatief voor het behouden van de verblijfplaats heeft u overwogen om op het isolatiefolie nog houten planken te realiseren zodat de ondergrond van de verblijfsruimte meer overeenkomt met de huidige situatie. Echter gaat dit ten koste van de beschikbare ruimte tussen dakvlak en dakpan. Er is geen kennis beschikbaar over de voorkeuren van de aanwezige soorten ten opzichte van het isolatiefolie met gelijke ruimte vs. hout met iets minder ruimte. Omdat in de toekomst veel woningen in de omgeving en ook elders op vergelijkbare wijze zullen moeten worden aangepakt, is het erg nuttig om te volgen wat werkt en hoe de diverse soorten reageren op alle maatregelen. Daarom stelt u voor om de helft van de daken met isolatiefolie te realiseren en de andere helft te voorzien van extra houten planken. Hierbij stelt u voor om monitoring uit te voeren 1 jaar, 3 jaar en 5 jaar na de werkzaamheden. Andere alternatieven die gunstiger zijn voor de aanwezige soorten zijn er naar uw inzicht niet.

Met het bovenstaande heeft u naar uw oordeel onderbouwd dat er geen andere bevredigende oplossing is voor de geplande werkzaamheden. Wij stemmen in met de door u gegeven onderbouwing van de afwezigheid van andere bevredigende oplossingen.

Belang van de ingreep

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van de belangen:

- in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

U geeft aan dat de voorgenomen werkzaamheden worden uitgevoerd in het belang van volksgezondheid. Met de werkzaamheden zal het binnenklimaat van de woningen verbeteren wat zorgt voor een gezonder binnenklimaat.

In de bebouwing is asbest geconstateerd (Search, 2022). Het inademen van asbestvezeldeeltjes vormt een belangrijke oorzaak in de ontwikkeling van bepaalde typen kanker, zoals longkanker en mesothelioom (RIVM, 2019, pagina 25). Het is een angst van de bewoners en reden voor veel vragen en klachten bij de corporatie. Het verwijderen van de asbest, beoogd in de plannen, zal derhalve, naast directe gezondheidswinst, de ongerustheid bij bewoners wegnemen.

De voorgenomen werkzaamheden zullen het binnenmilieu van de woningen verbeteren door isolatie en betere ventilatie wat belangrijk is voor de gezondheid van de bewoners. Doormiddel van een bewoners enquête, uitgevoerd door de woningcorporatie, is gebleken dat bewoners last ondervinden van tocht, kou en schimmel. Uit onderzoek van de GGD en RIVM is in het verleden al vastgesteld dat tocht, kou en schimmels gezondheidsklachten kunne veroorzaken. Om deze reden was het verbeteren van het binnenklimaat van woningen een van de speerpunten uit de 'Nationale Aanpak Milieu en Gezondheid' (NAMG 2008-2012) van de Rijksoverheid.

Daarnaast worden de werkzaamheden ook uitgevoerd in het belang van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten. De verbetering van de woningen zal bijdragen aan een lagere energie verbruik en minder verbranding van fossiele brandstoffen. Hierdoor wordt uitstoot van het broeikasgas koolstofdioxide en de daaraan gekoppelde klimaatverandering verminderd en worden negatieve gevolgen voor flora en fauna door stikstofdepositie tegen gegaan.

Klimaatverandering leidt uiteindelijk ook tot aantasting van openbare veiligheid door optredende weersextremen en calamiteiten zoals overstromingen. De uitgestoten stikstofoxiden leiden daarnaast mogelijk tot directe gezondheidsrisico's voor bewoners, ook buiten de wijk. Energiebesparing door isolerende maatregelen draagt bij aan een betere betaalbaarheid van het huren, wat vooral van belang is voor de koopkracht van huurders met lagere inkomens. Budgetinstituut Nibud waarschuwt dat voor ongeveer 2,5 miljoen huishoudens financiële problemen dreigen door de hoogte van energiekosten (Nibud, 2022). De beoogde ontwikkelingen zijn dus niet alleen ten gunste van het milieu in bredere zin, maar ook van sociale en economische aard.

Met de voorgenomen werkzaamheden wordt voldaan aan de nationale prestatieafspraken, ondertekend op 30 juni 2022, het Klimaatakkoord 2019, het convenant energiebesparing Huursector (BZK 2012, pagina 3) en uitvoering van de duurzaamheidsagenda van Purmerend.

Tot slot geeft u aan dat door de isolerende maatregelen en daar mee samenhangende energiebesparing de huren beter betaalbaar blijven. Dit is vooral van belang voor de lagere inkomens.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat de voornoemde belangen voldoende onderbouwd zijn.

Staat van instandhouding

Huismus

De landelijke staat van instandhouding van de huismus is door Sovon als zeer ongunstig beoordeeld, waarbij de verspreiding als gunstig beoordeeld is, het leefgebied als matig ongunstig en de populatie en de toekomst als zeer ongunstig³. Landelijk laat de huismus een matige afname zien in de periode 1990-2020 en een lichte toename in de periode 2011-2023. De provinciale trend in Noord-Holland laat een toename zien in de periode 2007-2023⁴.

U geeft aan dat de te renoveren gebouwen als 'zeer belangrijk' moet worden gezien voor de lokale populatie van huismussen. De negen nesten die door de ingreep zullen verdwijnen vormen een substantieel aandeel in de lokale populatie verdeeld over meerdere kleine kolonies in het plangebied.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in hoofdstuk 5 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan Vlasleeuwenbek te Purmerend' van 13 juni 2023.

In april 2023 heeft u in de omgeving van het plangebied tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd in de vorm van negen dubbele huismuskasten, op de locaties zoals weergegeven in bijlage 3 bij dit besluit. De huidige verblijfplaatsen worden ongeschikt gemaakt door het lichten van de dakpannen buiten de broedperiode. Daarnaast geeft u aan dat de werkzaamheden aan de daken plaatsvinden en geen invloed zullen hebben op de directe leefomgeving van de huismus.

Na afloop van de werkzaamheden zullen de daken, tot minimaal de derde panlat of hoger, weer toegankelijk zijn voor de huismus. Daarnaast zullen ook 18 permanente inbouwkasten worden gerealiseerd.

³ <https://www.sovon.nl/nl/soort/15910>

⁴ Broedvogeltrends, Netwerk Ecologische Monitoring, Sovon. Provincies & CBS. Bron: <https://www.sovon.nl/indexen-en-aantallen>

De door u voorgestelde maatregelen zijn voldoende. Ter aanvulling hebben wij extra voorschriften opgenomen. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd conform de door u voorgestelde maatregelen en de aanvullende voorschriften wordt voorkomen dat de werkzaamheden leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort.

Gierzwaluw

De landelijke staat van instandhouding van de gierzwaluw als broedvogel is door Sovon als gunstig beoordeeld, waarbij de verspreiding, het leefgebied en de toekomst als gunstig zijn beoordeeld⁵. Landelijk is zowel in de periode 1990-2016 als 2007-2016 een matige afname in de trend van de gierzwaluw te zien⁶.

U geeft aan dat de te renoveren gebouwen als 'zeer belangrijk' moeten worden gezien voor de lokale populatie van gierzwaluwen. De zeven nesten die door de werkzaamheden zullen verdwijnen vormen een substantieel aandeel in de lokale populatie verdeeld over meerdere kleine kolonies in het plangebied. De werkzaamheden zullen plaats vinden in de periode dat de gierzwaluw afwezig is in ons land.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in hoofdstuk 5 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan Vlasleeuwenbek te Purmerend' van 13 juni 2023.

Voorafgaand aan de werkzaamheden, maar buiten de broedperiode, worden de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt door het verwijderen van de dakpannen. De broedperiode loopt globaal van 15 april tot en met 31 augustus. Na afloop van de werkzaamheden zullen de daken weer vergelijkbare verblijfsruimtes onder de daken beschikbaar hebben en zullen de daken weer toegankelijk zijn voor de gierzwaluw door het plaatsen van gripgaas aan de kopse kanten onder de nokpannen. Onder de nokvorst zal een opening van 3,5-4 cm beschikbaar worden gehouden om toegang tot de dakruimte te bieden. Daarnaast zullen 35 permanente inbouwkasten worden gerealiseerd.

De door u voorgestelde maatregelen zijn voldoende. Ter aanvulling hebben wij extra voorschriften opgenomen. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd conform de door u voorgestelde maatregelen en de aanvullende voorschriften wordt voorkomen dat de werkzaamheden leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort.

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in Nederland en in de provincie Noord-Holland een algemeen voorkomende vleermuissoort. De soort wordt vrijwel overal aangetroffen en in de stedelijke omgeving is dit de meest algemene soort⁷. Over de periode van 2015 tot 2021 is er een matige toename in het populatieaantal⁸. In de Vogel- en Habitatrichtlijnrapportage 2019 is de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis als onbekend beoordeeld, met een onbekende trend. Het verspreidingsgebied is als gunstig beoordeeld, maar de populatie, het leefgebied en het toekomstperspectief als onbekend⁹. Op de Rode Lijst Zoogdieren 2020 is de gewone dwergvleermuis beoordeeld als thans niet bedreigd op basis van de Nederlandse criteria en als 'least concern' op basis van de IUCN criteria¹⁰.

⁵ <https://www.sovon.nl/nl/soort/7950>

⁶ Broedvogeltrends, Netwerk Ecologische Monitoring, Sovon. Provincies & CBS. Bron: <https://www.sovon.nl/indexen-en-aantallen>

⁷ <https://www.vleermuizenindestad.nl/node/27.html>

⁸ Trend van vleermuizen, 1986-2020, d.d. 25 oktober 2021, Compendium voor de Leefomgeving, www.clo.nl/indicatoren/nl1070-aantalsontwikkeling-van-vleermuizen

⁹ Vogel- en Habitatrichtlijnrapportage 2019, Wageningen Universiteit & Research

¹⁰ Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren 2020 volgens de Nederlandse en IUCN-criteria, Zoogdierverseniging, d.d. 1 oktober 2020

De ruige dwergvleermuis komt vrij algemeen voor in Nederland, met een zwaartepunt in het noordwesten van Nederland^{11,12}. De landelijke staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis is als ongunstig beoordeeld, waarbij de populatie als onbekend, het leefgebied en verspreidingsgebied als gunstig en toekomstperspectief als ongunstig zijn beoordeeld¹³. In de periode van 2015 tot 2021 vertoont de ruige dwergvleermuis een stabiele populatietrend¹⁴.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in hoofdstuk 5 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan Vlasleeuwenbek te Purmerend' van 13 juni 2023.

In april 2013 zijn 16 tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd in de vorm van vleermuiskasten op de locaties zoals weergegeven in bijlage 3 bij dit besluit. Voorafgaand aan de werkzaamheden, maar in de actieve periode van de vleermuizen zullen de woningen ongeschikt gemaakt worden voor de vleermuizen door het afdichten van de kieren aan de kopse kanten tussen de gevelpannen van de eindvorst en de muren. Hierin worden iedere 2 meter exclusion flaps geplaatst, zie ook bijlage 5 bij dit besluit. Na afloop van de werkzaamheden zullen de daken weer beschikbaar zijn voor de vleermuizen doordat toegang tot het dakoppervlak behouden blijft. Daarnaast worden ook permanente alternatieven gerealiseerd in de vorm van 16 inmetstel vleermuiskasten.

De door u voorgestelde maatregelen zijn voldoende. Ter aanvulling hebben wij extra voorschriften opgenomen. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd conform de door u voorgestelde maatregelen en de aanvullende voorschriften wordt voorkomen dat de werkzaamheden afbreuk doen aan het streven de populaties van de soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Laatvlieger

De laatvlieger komt in heel Nederland vrij algemeen voor¹⁵. De populatiegrootte wordt geschat op 10.000-25.000 voortplantende dieren, wat leidt tot de zeldzaamheidsklasse vrij zeldzaam op de rode lijst 2020¹⁶. De laatvlieger laat een stabiele trend zien in de periode 2015-2020 op basis van de waarnemingen in het meetnet Vleermuis Transecttellingen¹⁷. De landelijke staat van instandhouding van de laatvlieger is als ongunstig beoordeeld, waarbij alleen het leefgebied als onbekend en de populatie en toekomstperspectief als ongunstig zijn beoordeeld¹⁸.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in hoofdstuk 5 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan Vlasleeuwenbek te Purmerend' van 13 juni 2023.

¹¹ <https://www.vleermuizenindestad.nl/node/28.html>

¹² [redacted] en [redacted] (2020). Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren 2020 volgens Nederlandse en IUCN-criteria. Rapport 2019.026, Zoogdierverseniging, Nijmegen

¹³ <https://nature-art17.eionet.europa.eu/article17/species/report/?period=5&group=Mammals&country=NL®ion=>

¹⁴ Trend van vleermuizen, 1986-2020, d.d. 25 oktober 2021, Compendium voor de Leefomgeving, www.clo.nl/indicatoren/nl1070-aantalsontwikkeling-van-vleermuizen

¹⁵ <https://vleermuis.net/vleermuizen-en-bescherming/vleermuis-soorten/laatvlieger>

¹⁶ [redacted] en [redacted] (2020). Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren 2020 volgens Nederlandse en IUCN-criteria. Rapport 2019.026, Zoogdierverseniging, Nijmegen

¹⁷ <https://www.clo.nl/indicatoren/nl1070-aantalsontwikkeling-van-vleermuizen>

¹⁸ <https://nature-art17.eionet.europa.eu/article17/species/report/?period=5&group=Mammals&country=NL®ion=>

Er is één verblijfplaats van de laatvlieger aangetroffen onder de dakpannen van Vlasleeuwenbek 1. U geeft aan dat de bebouwing in de omgeving van het plangebied vergelijkbaar is aan de bebouwing binnen het plangebied. *"Veel blokken (tientallen) hebben punttaken met dakpannen direct op baksteen en zijn daarmee potentieel geschikt als uitwijkplek voor laatvlieger. Alle exposities zijn daarbij voorhanden. Voor wat betreft de verblijfplaatsen onder dakpannen hoeft in de omgeving niet direct gevreesd te worden, beschikbaarheid van meer gebufferde spouwruimtes zijn mogelijk wel een beperking voor overwintering en kraammogelijkheden."* Daarnaast geeft u aan dat de laatvlieger later in het seizoen niet meer aangetroffen is en dat overwintering in de aangetroffen verblijfplaats onwaarschijnlijk is omdat een verblijfplaats onder dakpannen te sterk afkoelt in de winter en in het najaar te grootte temperatuurschommelingen ondervindt om goed te kunnen functioneren als winterverblijfplaats. Tevens geeft u aan dat er op dit moment geen tijdelijke maatregelen bekend zijn die bewezen effectief zijn voor de laatvlieger. Tot slot stelt u dat de werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode september 2023 tot maart 2024, wanneer de laatvlieger geen gebruik maakt van de aangetroffen verblijfplaats. Om deze redenen heeft u voor dit project geen tijdelijke alternatieven aangeboden voor de laatvlieger.

Om er voor te zorgen dat ook deze soort in de nieuwe situatie weer gebruik kan maken van de bebouwing zorgt u ervoor dat na afloop van de werkzaamheden de dakvlakken weer toegankelijk zijn voor de laatvlieger. Door ruimte tussen het buitenblad van de spouwmuur en de gevelpannen en tussen de isolatielaag en de dakpannen, gelijk aan de huidige situatie blijft hiertussen 5 cm beschikbaar, te behouden. Er wordt gripgaas geplaatst op het isolatiefolie zodat de vleermuizen vanaf de spouwmuur naar het dakvlak kunnen klimmen. Aanvullend stelt u voor om in de helft van de woonblokken de ondergrond van het dakvlak te voorzien van houten planken zodat de ondervloer in de nieuwe situatie vergelijkbaar is met de oude situatie, echter wordt hierdoor wel de hoogte van de verblijfplaats ingeperkt. Het is nog niet bekend of de aangetroffen soorten een grotere voorkeur hebben voor een vergelijkbare/bekende ondergrond of meer vrije ruimte. Daarom wordt deze maatregel in de helft van de blokken toegepast. In bijlage 6 bij dit besluit wordt aangegeven welke kopse kanten met hout op de isolatieplaten worden afgewerkt en hoe de planken bouwtechnisch worden ingepast.

Omdat de spouwmuren met isolatieplaten slechts deels zijn geïsoleerd, maar er nog ruimte bestaat tussen de beplating en het buitenblad van de spouw, zouden de vleermuizen ook nog in de gehele spouw kunnen kruipen. Verblijfruimtes blijven dus bestaan maar de entree verandert door de nieuw geplaatste boeiplanken. Deze boeiplank wordt met een passeerbare regel of klossen minimaal drie centimeter uit de bakstenen muur gezet zodat vleermuizen achter de boeiplank omhoog kunnen kruipen tot op het buitenblad van de spouw. Vanuit daar kan de vleermuis verder de spouw in of richting de isolatiemat op het dakvlak (met of zonder houten plank).

Omdat laatvliegers graag bij de nokpan invliegen wordt deze geschikt gemaakt als invliegplaats door onder de pan een band met gripgaas aan te brengen waar de vleermuizen op kunnen landen zodat ze vervolgens naar boven kunnen kruipen onder de pan. Zie bijlage 6 bij dit besluit voor de schematische weergave van de ruimtes onder de gevelpannen na realisatie van de renovatie en verduurzaming.

Monitoring

U geeft aan dat in de toekomst veel woningen in de omgeving op vergelijkbare wijze worden aangepakt. In het voorliggende plangebied worden verschillende maatregelen voor verschillende soorten getroffen. U geeft aan dat het voor de toekomstige plannen nuttig is om de verschillende getroffen maatregelen in het voorliggend plangebied te monitoren, om in de toekomst de meest functionele maatregelen toe te passen. U stelt voor om monitoring uit te voeren in het 1ste, 3de en 5de jaar na voltooiing van de werkzaamheden, voor de vleermuizen, huismus en gierzwaluw. Monitoring zal uitgevoerd worden conform de geldende protocollen en kennisdocumenten. Van ieder monitoringsjaar wordt de rapportage van de monitoring, voor 1 december van het monitoringsjaar, ook naar het bevoegd gezag gestuurd.

De door u voorgestelde maatregelen zijn voldoende. Ter aanvulling hebben wij extra voorschriften opgenomen. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd conform de door u voorgestelde maatregelen en de aanvullende voorschriften wordt voorkomen dat de werkzaamheden afbreuk doen aan het streven de populaties van de soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Zorgplicht

Voor de soorten waarvoor wij u ontheffing verlenen, bent u gehouden aan de in de ontheffing opgenomen voorschriften. Voor alle soorten echter, geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wnb, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is nadelige gevolgen voor deze soorten te voorkomen.

Vogels

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Wij wijzen u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Wnb. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

D. Slotoverwegingen

Wij wijzen u erop dat als u werkzaamheden inclusief de mitigatie en compensatie niet conform de aanvraag uitvoert, zonder daarvoor een ontheffing of goedkeuring te hebben verkregen, u mogelijk in overtreding bent van de Wnb. Wij kunnen dan door middel van de oplegging van een last onder dwangsom dan wel door middel van bestuursdwang de met de wet strijdige situatie beëindigen. Dit kan in uw geval betekenen dat de werkzaamheden ten behoeve van bovengenoemd project geheel of gedeeltelijk worden stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de Wnb bepaalde (dit zijn de bestuursrechtelijke sancties). Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd.

Verloop termijn ontheffing

Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, zeker vijf maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

Weigering verstoring:

Op grond van artikel 3.1 lid 4 van de Wnb is het verboden de huismus opzettelijk te storen. Vervolgens bepaalt artikel 3.1 lid 5 van de Wnb dat het verbod bedoeld in het vierde lid niet van toepassing is indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoorten.

Op basis van de door u ingediende aanvraag en de daarbij behorende gegevens achten wij voldoende aangetoond dat de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de huismus. Dit betekent dat het verbod van artikel 3.1 lid 4 van de Wnb niet wordt overtreden. Om deze reden weigeren wij uw aanvraag voor een ontheffing voor het opzettelijk storen van de huismus.

E. Procedure en samenhangende besluiten

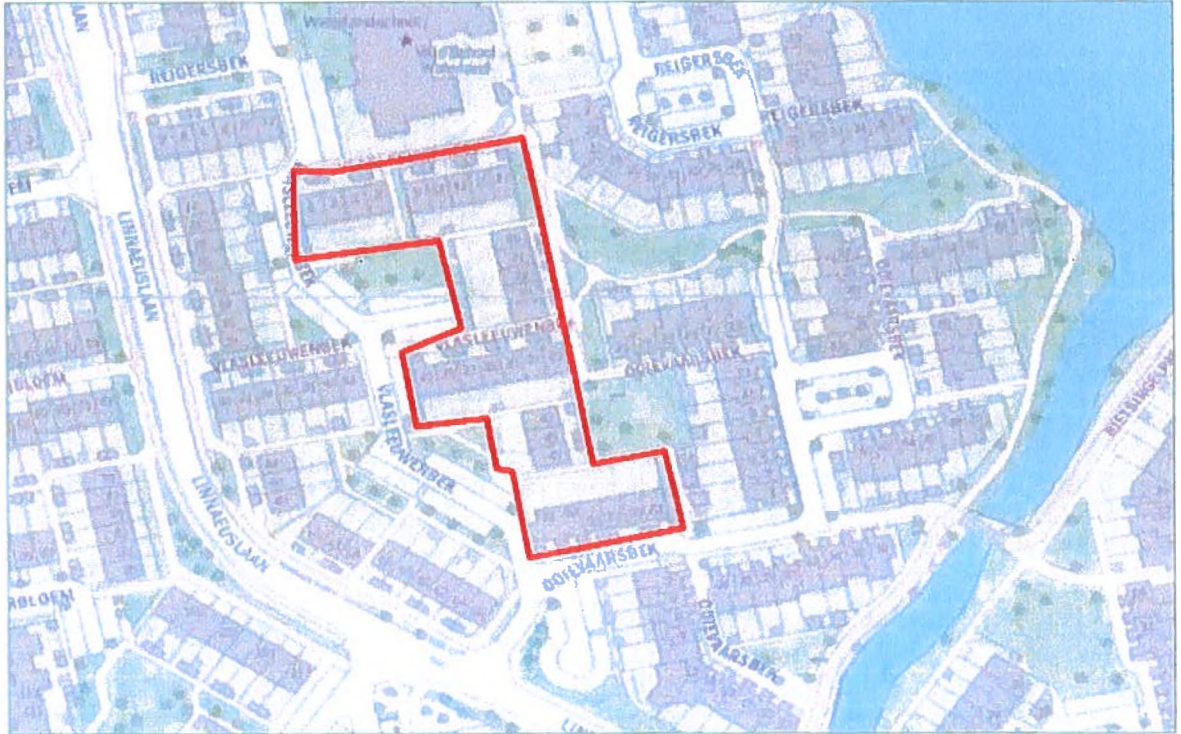
De voorbereiding van deze ontheffing heeft plaatsgevonden overeenkomstig het bepaalde in de Wnb en de daarvoor relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht. Wij wijzen u erop dat uw aanvraag betrekking heeft op een activiteit waarvoor mogelijk ook op grond van andere wet- en regelgeving een besluit nodig is. Tevens kunnen er overige belemmeringen zijn in het kader van ruimtelijke belangen.

F. Kennisgeving

Dit besluit wordt door ons geplaatst op www.officielebekendmakingen.nl.

Figur 1.

Ligging van plangebied Vlasleewenbek in Purmerend.

Bron: activiteitenplan vlasleeuwenbek te Purmerend, G&G rapport 2022-235, d.d. 22-12-2022

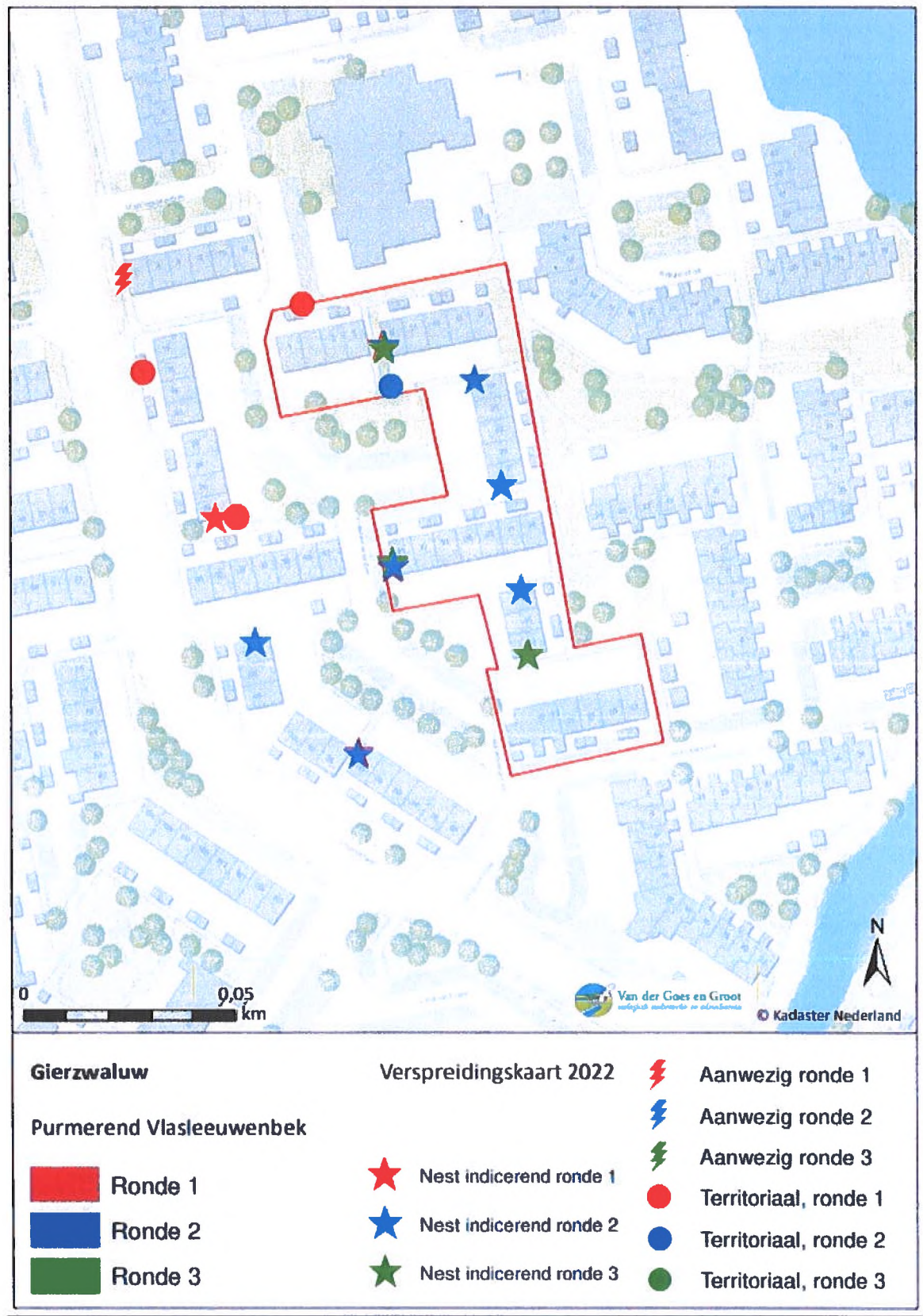
Bijlage 2: locaties aangetroffen verblijfplaatsen

Bron: Vlasleeuwenbek '14001' te Purmerend, inventarisatie beschermde soorten in het kader van de natuurwetgeving, d.d. 25 oktober 2022

Huismus locaties aangetroffen verblijfplaatsen

Gierzwaluw locaties aangetroffen verblijfplaatsen

Gewone dwergvleermuis
Purmerend Vlasleeuwenbek
 Verspreidingskaart 2022

Kraam-Zomerronde 1
 Kraam-Zomerronde 2
 Kraam-Zomerronde 3
 Middernachtzwermen
 Paarronde 1
 Paarronde 2

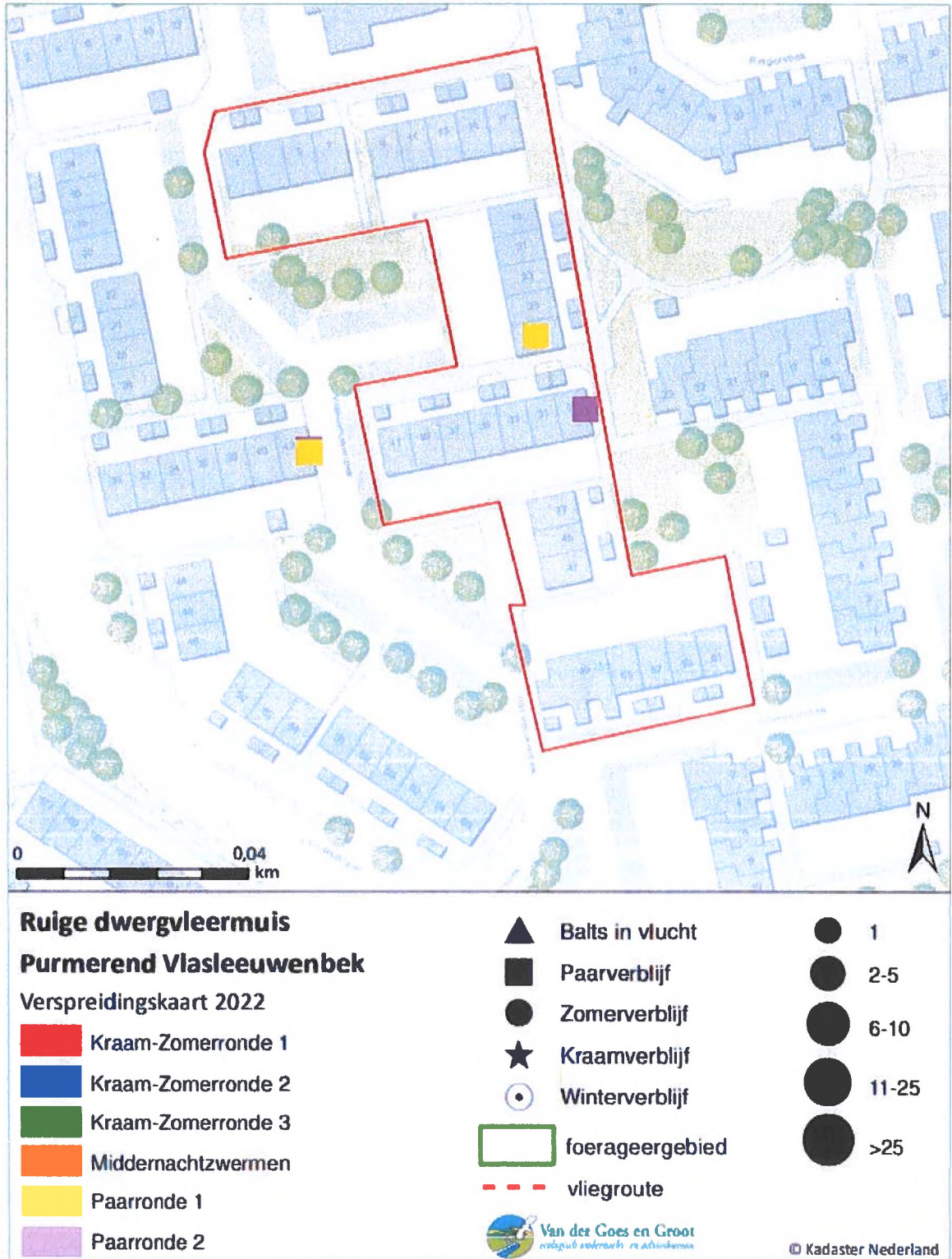
Balts in vlucht
 Paarverblijf
 Zomerverblijf
 Kraamverblijf
 Winterverblijf
 foerageergebied
 vliegroute

1
 2-5
 6-10
 11-25
 >25

Van der Goes en Groot
 milieutechnische dienstverlening

© Kadaster Nederland

Ruige dwergvleermuis locaties aangetroffen verblijfplaatsen

Laatvlieger locatie aangetroffen verblijfplaats

Laatvlieger

Purmerend Vlasleeuwenbek

Verspreidingskaart 2022

- Kraam-Zomerronde 1
- Kraam-Zomerronde 2
- Kraam-Zomerronde 3
- Middernachtzwermen
- Paarronde 1
- Paarronde 2

▲ Balts in vlucht

■ Paarverblijf

● Zomerverblijf

★ Kraamverblijf

⊙ Winterverblijf

□ foerageergebied

- - - vliegroute

 Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoek en adviesbureau

● 1

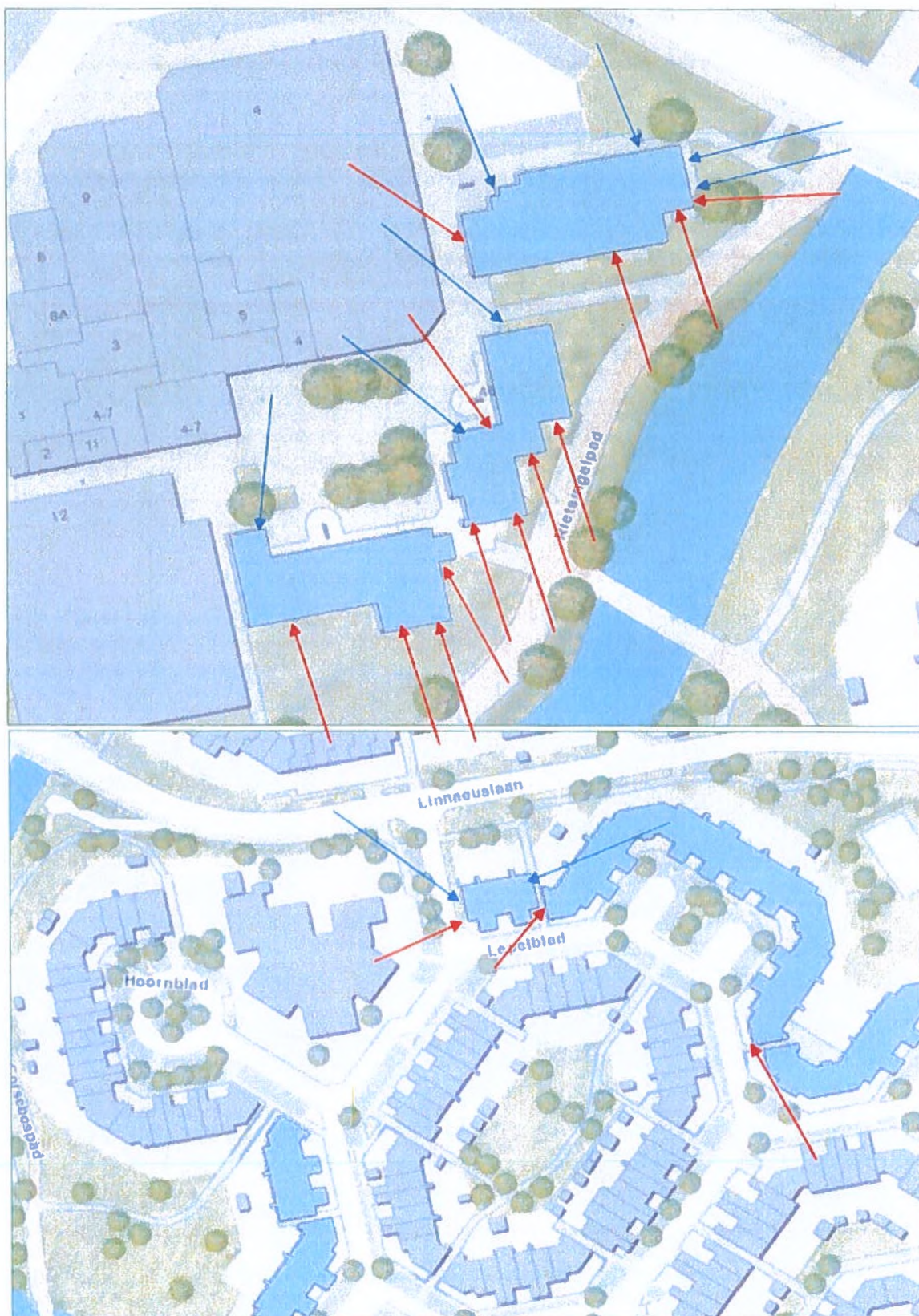
● 2-5

● 6-10

● 11-25

● >25

© Kadaster Nederland

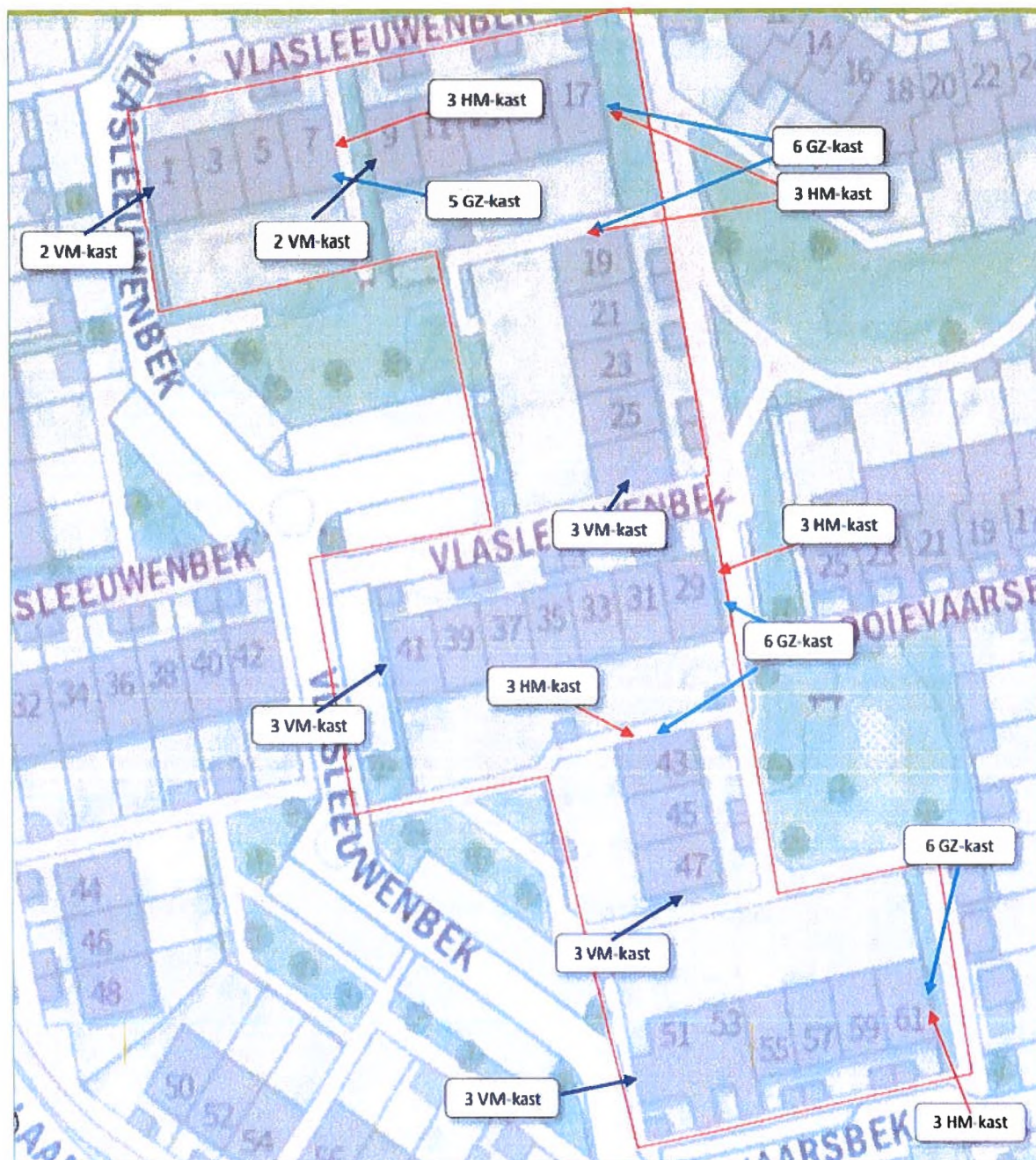
Rode pijl= VMT1 of Vivara VK MP 04 (Chambord), 16 kasten

Blauwe pijl = HMT2, 9 dubbele kasten.

Bijlage 4: locaties permanenten alternatieven

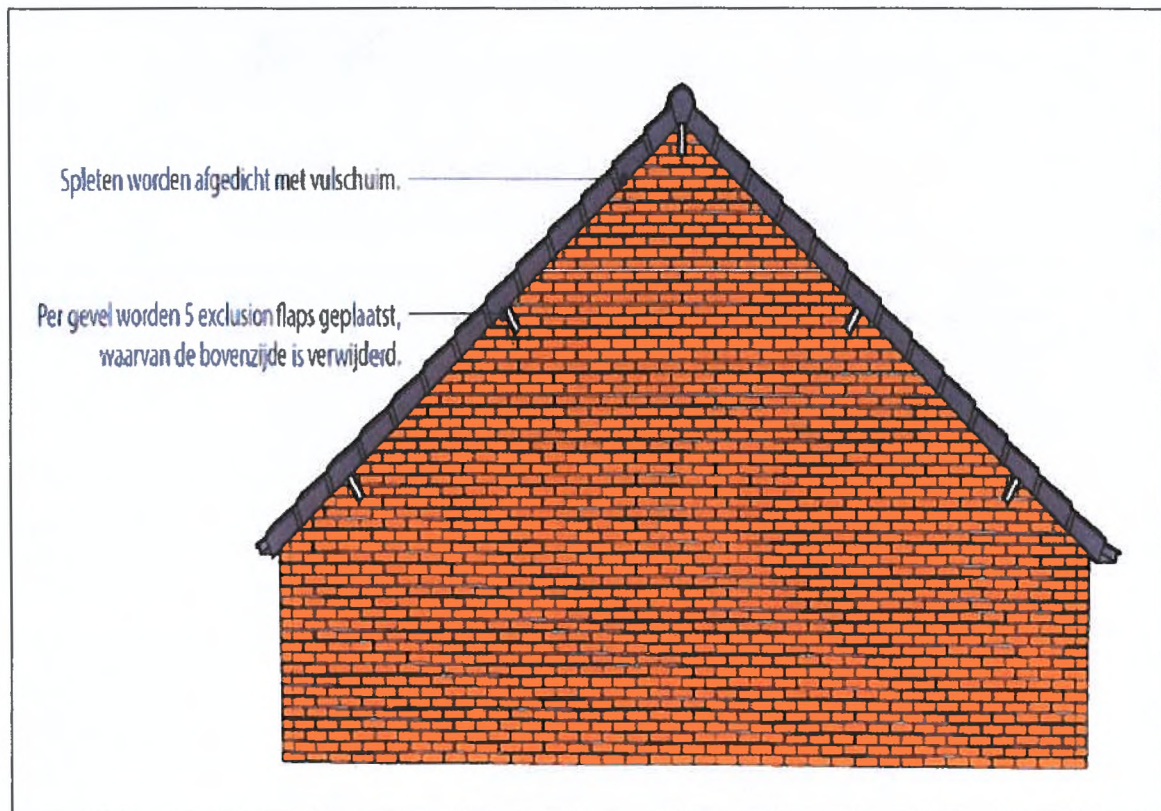
Figuur 2.

Positie permanente vleermuiskasten, Gierzwaluwkasten en Huismussenkasten t.b.v. dwergvleermuizen en de broedvogels.

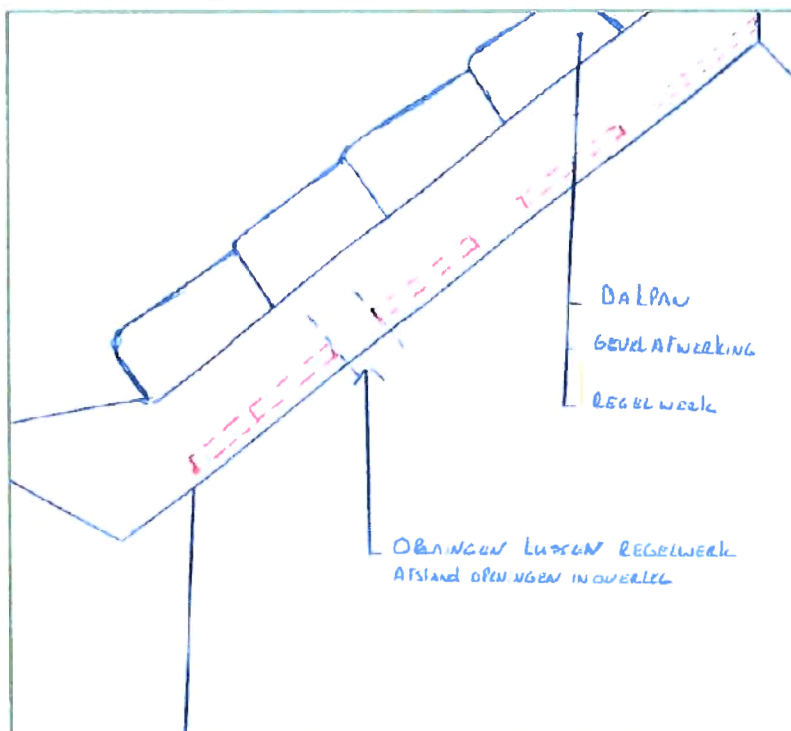
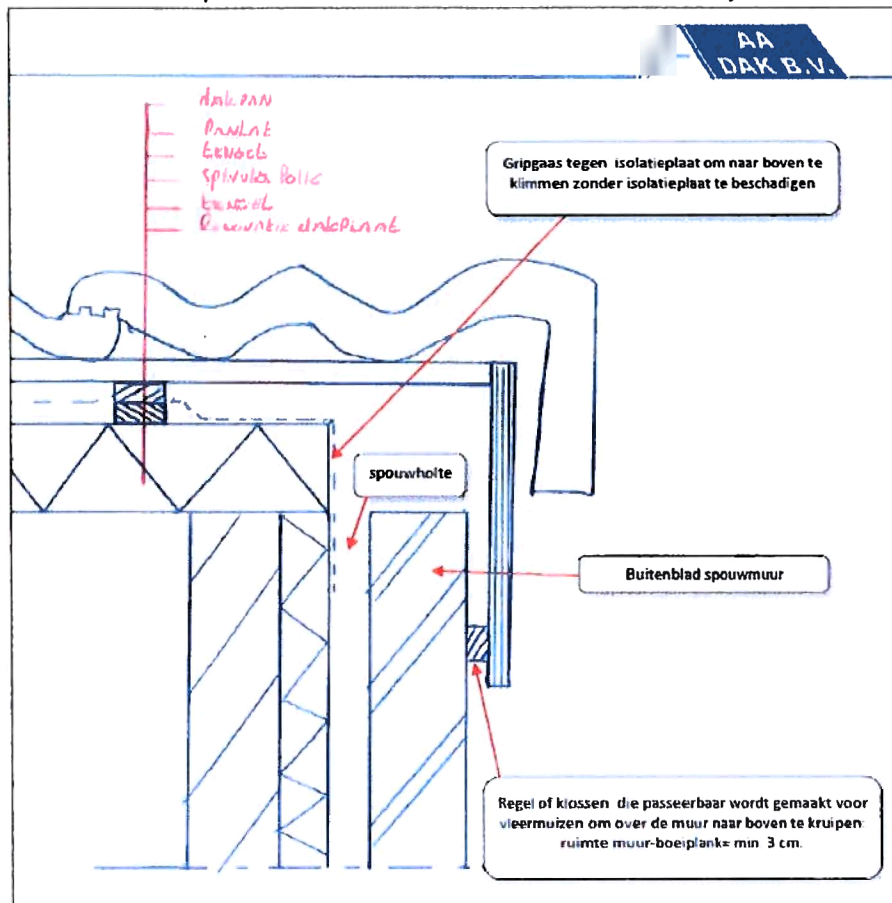
Bron: activiteitenplan vlasleeuwenbek te Purmerend, G&G rapport 2022-235, d.d. 22-12-2022

Bijlage 5: ongeschikt maken voor vleermuizen

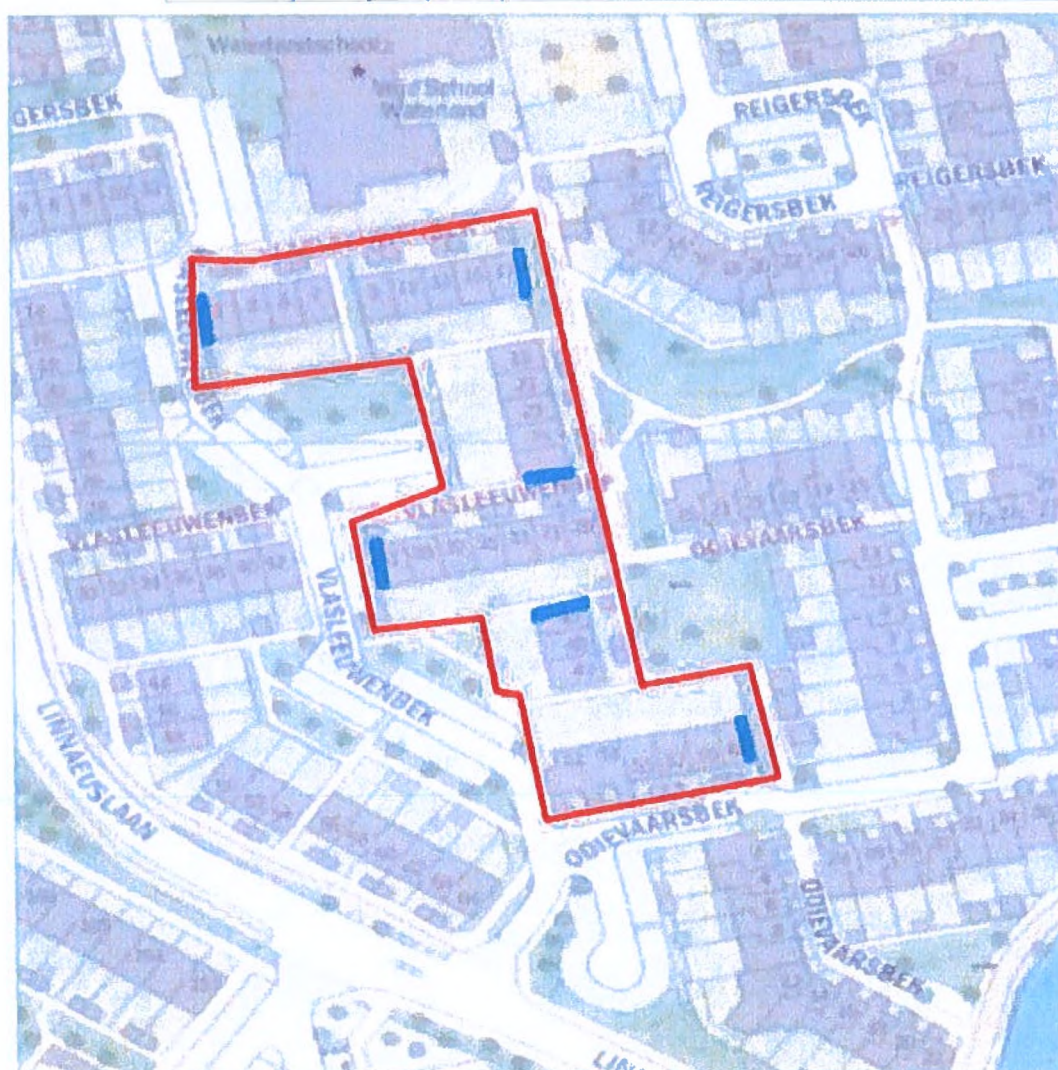

Bijlage 6: geschikt maken voor de laatvlieger

Bron: 'Activiteitenplan Vlasleeuwenbek te Purmerend', d.d. 13 juni 2023

Bouwtekening aan te brengen planken op isolatiematten (boven) en kopse kanten waar deze voorziening wordt aangebracht (onder, blauwe lijnen geven de plekken waar met planken wordt gewerkt).

Noot

**In dit document zijn gedeeltes onleesbaar gemaakt
op grond van artikel 5 van de Wet open overheid:**

- Art. 5.1 lid 2 onderdeel e Woo (naam)
- Art. 5.1 lid 2 onderdeel e Woo (adresgegevens)
- Art. 5.1 lid 2 onderdeel e Woo (handschrift)
- Art. 5.1 lid 2 onderdeel e Woo (telefoonnummer)